

"Ciriti istemek yolunda, sabah, atımın yüzüne yed-i beyzâsıyla bir tokat vurdu. Atım dahi kisasını almak için tayar olan subha erişti, yere vurdu, içinde dört ayağıyla gezindi. Demek atım çal'dır..." ifadelerini açıklar mısınız?

وَكَانَ مَا لَطَمَ الصَّبَاحُ جَبَّيْنَهُ § فَاقْتَمَّ مِنْهُ وَخَاصَ فِي أَحْشَائِهِ Yani iriti istemek yolunda sabah, atımın yüzüne yed-i beyzâsıyla bir tokat vurdu. Atım dahi kisasını almak için tayar olan subha erişti, yere vurdu, içinde dört ayağıyla gezindi. Demek atım çal'dır." (1)

"Demek atım çal'dır." **Çal:** İsimlere önden eklenip, onun daima hareket edip oynamakta olduğuna işaret ve delâlet eder. Meselâ, **çal-at:** Durduğu yerde de hareket eden at anlamına gelir.

Burada şair, atın kuşluk vaktinde yerinde duramamasını ve cirit oynamak arzusunu şairane tasvir ediyor. Gündüzün ışıklarını ata vurulan bir tokat olarak tasvir edip betimliyor. Gündüz ışıklarına mukabil, atım da kisas olarak ayaklarını yere vurarak, **"Ben hazırım."** diye gündüze karşılık verdi. Demek atım daha çevik ve hareketli, diye atını methediyor.

(1) bk. [Muhakemat, İkinci Makale \(Unsuru'l-Belagat\), Beşinci Mesele.](#)

İlgili ders videosu için tıklayınız:

- [Prof. Dr. Şadi Eren, Muhakemat Dersleri \(29. Bölüm\).](#)